

Tomáš Boněk: K čemu je nám antroposofické setkání

Stále více především mladých lidí se ptá, k čemu je nám Anthroposofická společnost? Je členství v ní skutečně tak důležité, a nebo lze s anthroposofií plně žít i bez ní?

Rudolf Steiner napsal 3. února 1924 v dopise členům Všeobecné anthroposofické společnosti mimo jiné následující slova:

"Shromáždění členů anthroposofické společnosti si musí vzít přirozeně z.a svůj úkol pěstovat anthroposofický světový názor.

Protože k debatování o všemožných názorech, které máme i bez anthroposofie, pochopitelně žádnou anthroposofickou společnost nepotřebujeme. Ale zůstane-li jen u pouhého předčítání anthroposofických spisů, nebo i tehdy, bude-li anthroposofie přednášena jen jako prosté učení, pak bude správné tvrzení, že člověk dosáhne téhož, co přinesou taková shromáždění, také v úplném odloučení vlastní četbou. Každý, kdo jde na anthroposofické setkání, by měl mít pocit, že tam nalezne víc, než když pěstuje anthroposofií sám. Měl by mít možnost tam jít, protože se tam setká s lidmi, se kterými by rád pěstoval anthroposofií. Světový názor nalezne v anthroposofických spisech. Při anthroposofických setkáních by měl nalézt cestu člověk k člověku.

Jakkoli pilně člověk anthroposofií studuje, měl by mít přeci možnost jít na setkání anthroposofií s radostným, povzneseným pocitem, protože se těší na lidi, které tam nalezne. Měl by se moci radovat i tehdy, když bude muset předpokládat, že tam neuslyší nic jiného, než co už dávno přijal za své. (...)

V anthroposofií jde o pravdy, které skrze ni mohou být zjeveny; v anthroposofické společnosti jde o život, který je v ní pěstován.

Bylo by velkým neštěstím, pokud by oprávněným způsobem mohl vzniknout názor: Anthroposofie sama o sobě může být jak chce hodnotná, chci-li se setkat s lidmi, pak půjdu jinam, než tam, kde mi sami se sebou spokojení anthroposofové fanaticky hodí na hlavu své teoretické myšlenky a řeknou: pokud nesmyšlíš tak jako já, pak jsi nanejvýš polovičním člověkem."

Myslím, že není žádným tajemstvím, že právě takový oprávněným způsobem vzniklý názor dnes není nijak vzácný. To jistě není příjemné zjištění. Anthroposofickou společnost provází od jejího vzniku řada problémů a krizí. Právě ona Rudolfem Steinerem zmiňovaná mezilidská úroveň často velmi trpěla a trpí. Upozornujeme-li v této souvislosti na vznešené ezoterní poslání Anthroposofické společnosti, jak bylo Rudolfem Steinerem založeno při Vánočním sjezdu, pak nesmíme zapomínat, že je tato vnitřní substance ponejprv jen možností a vzdáleným cílem. V citovaném textu Rudolf Steiner dále upozorňuje na to, že člověk, který nahlédl určité anthroposofické pravdy, velmi snadno podléhá pokušení poučovat ostatní. Nejde o to naříkat nad poměry ve společnosti či se donekonečna navzájem ubezpečovat, jak významná naše anthroposofická společnost je. V budoucnu bude patrně oslovovat jen to, jak anthroposofií žijeme - tedy - co se skrze ni stalo s naším životem a jak oplodnila naše činy. Dokud je anthroposofie jen krásnou teorií, je snadné snít o jejím ideálním uskutečnění. V okamžiku, kdy přecházíme k činům, je naše anthroposofická (i sociální) kompetence vystavena zkoušce, která odhalí všechny naše slabosti a nedostatky. Je smutnou skutečností,

že se pak právě v našich kruzích takových nedostatků chytají různí kritici, kteří sice sami mnoho nezmohou, ale ve světle svých "snů" o anthroposofii naprosto přesně vědí, že to, co ten či onen dělá, není zcela "anthroposofické".

Položme si konkrétní otázku: V čem se setkání anthroposofů může lišit od jiných mezilidských setkání? V běžném životě se stále znovu setkáváme s tím, že jsou lidé posuzováni podle toho, odkud pocházejí, z jaké jsou rodiny, jaké mají vzdělání, jak vypadají, jak se chovají apod. - krátce - podle své pozemské osobnosti, se všemi jejími nedostatky a problémy. To je přirozené, protože obraz člověka tak, jak jej připouští současná vzdělanost, ani nic jiného nedovoluje. Obraz člověka, jak jej nabízí anthroposofický světový názor, umožňuje něco zcela jiného. Ve společenství, ve kterém žije anthroposofie, může vzniknout nálada, ve které se setkávají lidé, přiznávající si navzájem do budoucnosti směřující lidství, protože za pozemskou osobností tuší její věčnou individualitu. Z takového setkání se může vyvinout úcta k činům druhého člověka, a to i v případě, že s ním zcela nesouhlasíme. Ve světě dnes žije obrovské množství lidí, kteří zoufale hledají prostor, ve kterém by mohli být skutečně lidmi a není jejich vina, že ho v anthroposofickém společenství mnohdy nenalézají. To, že máme ve statutech napsáno, že je nám veškeré sektářství cizí, není samo o sobě zárukou, že v našem společenství nepřežívají sektářské nálady teozofického původu. Jinak řečeno: to, že víme, že nám Dr. Steiner řekl, že máme být lidmi, z nás lidi nedělá. O budoucnosti a potřebnosti anthroposofické společnosti rozhodne, zda nám lidství bude skutečnou vnitřní potřebou. Anthro-po-sofická společnost naplní svůj smysl, pokud se nám stane radostným místem osudových setkání.